

ЗВІТ
декана природоохоронного факультету
про виконання умов контракту за 2019 р.

Відповідно до наказу № 421-ОД від 29.12.2018 р. «Про реорганізацію деяких структурних підрозділів університету», наказу № 7-ОД від 28.01.2019 р. «Про закріплення кафедр за інститутом та факультетами університету» на даний час до складу факультету входить шість кафедр: екології та охорони довкілля, гідроекології та водних досліджень, екологічного права і контролю, економіки природокористування, водних біоресурсів та аквакультури і хімії навколишнього середовища.

Робота декана природоохоронного факультету за 2019 р. охоплювала безпосереднє керівництво, організацію та проведення навчально-виховного процесу та методичної роботи згідно затверджених навчальних планів і програм підготовки, вимог рішень Вченої ради та ректорату, а також діючих в університеті положень, наказів та розпоряджень. Робота факультету і кафедр проводилась згідно «Стратегічних планів розвитку та вдосконалення освітньої діяльності», розроблених на підставі і відповідно до «Стратегічного плану розвитку та вдосконаленню освітньої діяльності на 2015–2020 рр. в Одеському державному екологічному університеті».

1. У 2019 р. на кафедрах факультету продовжились роботи по підготовці електронних версій навчально-методичної літератури за всіма спеціальностями, а також виконувалась робота по розробці курсів щодо забезпечення навчального процесу для студентів I – II років навчання РВО «магістр», I – V років навчання РВО «бакалавр» з елементами дистанційного навчання. Всі дисципліни кафедр факультету забезпечені методичними вказівками для проведення практичних, семінарських і лабораторних занять, щодо організації СРС, а також конспектами лекцій по всім дисциплінам РВО «бакалавр» і «магістр».

I. За звітний період на кафедрі *екології та охорони довкілля* видані такі колективні монографії:

- 1) Енергоефективність та енергозбереження: економічний, техніко-технологічний та екологічний аспекти: колективна монографія // За заг. ред. Макаренка П.М., Калініченка О.В., Аранчій В.І. Полтава: ПП «Астрая», 2019. 603 с. (**розділ:** Екологічні аспекти використання біогазового потенціалу твердих побутових відходів – *Приходько В.Ю., Сафранов Т.А., Шаніна Т.П.*).
- 2) Розвиток методів проектування, будівництва та реконструкції гідротехнічних споруд // За ред. Дубровського М.П. Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2019. (**глава 6** - *Юрасов С.М., Комаренко А.Д.*).
- 3) Куяльницький лиман: реалії та перспективи рекреаційного використання: монографія // Буркинський Б.В., Бабов К.Д., *Нікіпелова О.М.* та ін. Одеса, 2019. 314 с.
- 4) Природні лікувальні ресурси Одеської області: колективна монографія // Бабов К.Д., Безверхнюк Т.М., *Нікіпелова О.М.* та ін. Одеса: Поліграф, 2019. 141 с.
- 5) Panko A.V., Kovzun I.G., *Nikipelova O.M.*, Prokopenko V.A., Tsyganovich O.A., Oliinyk V.O. Chapter 25 Nanostructural Effects in Iron Oxide Silicate Materials of the Earth's Crust Springer Nature Switzerland AG 2019. Fesenko O., Yatsenko L. (eds.). Nanocomposites, Nanostructures and Their Applications, Springer Proceedings in Physics 221, https://doi.org/10.1007/978-3-330-17759-1_25 2019. P. 367 – 386.

Кафедрою гідроекології та водних досліджень підготовлено 2 колективні монографії і 1 конспект лекцій. До переліку монографій увійшли:

- 1) Динаміка наносів верхнього і середнього Дністра в умовах антропогенного навантаження та змін клімату: Монографія // Мельник С.В., *Лобода Н.С.* Одеса: ТЕС, 2019. 296 с.

2) *Лобода Н.С., Тучковенко Ю.С., Гриб О.М., Кушнір Д.В.* Обґрунтування ефективності заходів по відновленню стоку р. Великий Куяльник з метою стабілізації гідрологічного режиму Куяльницького лиману на початку ХХІ сторіччя (до 2030 р.) // Проблеми гідрології, гідрохімії, гідроекології: Монографія // Під ред.. Осадчого В.І, Гребеня В.В., Ободовського О.Г., Осадчої Н.М., Хільчевського В.К., Войцеховича О.В., Набиванця Ю.Б. Київ: Ніка-Центр, 2019. С. 110 – 115.

3) *Гриб О.М., Сербов М.Г., Яров Я.С., Бояринцев Є.Л., Терновий П.А., Пилип'юк В.В.* Оцінка сучасного стану прибережних захисних смуг у басейні річки Великий Куяльник та загальні рекомендації щодо заходів з його поліпшення у майбутньому // Проблеми гідрології, гідрохімії, гідроекології: Монографія // Під ред.. Осадчого В.І, Гребеня В.В., Ободовського О.Г., Осадчої Н.М., Хільчевського В.К., Войцеховича О.В., Набиванця Ю.Б. Київ: Ніка-Центр, 2019. С. 90 – 99.

Конспект лекцій підготовлено доц. Пилип'юком В.В.:

Пилип'юк В.В. ГІС в екології. Конспект лекцій. ОДЕКУ, 2019. 103 с.

Викладачами кафедри **екологічного права і контролю** підготовлено конспект лекцій:

Владимирова О.Г., Сапко О.Ю. Нормування антропогенного навантаження на природне середовище. Одеса: ОДЕКУ, 2019.

На кафедрі **економіки природокористування** підготовлено 7 колективних монографій і 4 конспекти лекцій. До переліку монографій увійшли:

1) *Арестов С.В.* Інвестиції в екологічні послуги та їх еколого-економічна ефективність // Інституціоналізація як фактор забезпечення розвитку системи інвестиційно-інноваційної безпеки України: колективна монографія // За заг. ред. Гальцової О.Л. Запоріжжя, 2019. С. 20 - 41.

2) *Андрєєва Н.М., Буркинський Б.В., Рубель О.Є., Степанов В.М. та ін.* Оцінка екологічних небезпек та розробка пропозицій щодо впровадження системи ризик-менеджменту субрегіону Одещини – Нижній Дунай: монографія. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2019. 116 с.

3) *Andryeyeva N.M., Tiutiunnyk H.O.* Emergence of Economic & Ecological System in the Context of the Introduction of an Innovation Paradigm of "Green Growth" // Emergence of public development: financial and legal aspects: monograph // Ed. by Prof. Pasichnyk Yu.: Collective monograph. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2019. P. 363 – 373.

4) *Andryeyeva N., Lukashchuk V.* Formation of the innovation process in Ukraine in the context of the green economy ideology implementation // Information and Innovation Technologies in Economics and Administration // Edited by Olena Chukurna, Magdalena Gawron-Łapuszek. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology Monograph 27. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach, 2019. P. 89 – 99.

5) *Андрєєва Н.М., Зінковська Д.В.* Маркетинговий аудит в системі емерджетного підходу щодо дослідження ринкового середовища // Emergence of public development: financial and legal aspects: monograph // Ed. by Prof. Pasichnyk Yu.: Collective monograph. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2019. P. 602 – 611.

6) *Андрєєва Н.М., Нездоймінов С.Г., Мартинюк О.М.* Інноваційно-інвестиційне забезпечення формування «зеленого» каркасу туристично-рекреаційних територій України // Determinants of innovation and Investment Development of MultiBranch Entrepreneurship, Tourism and Hospitality Industry. Collective monograph // V. Yatsenko, S. Pasieka, O. Yatsenko and others. Nuremberg: Verlag SWG imex GmbH, Germany. 2019. P. 237 – 250.

7) *Андрєєва Н.М., Мартинюк О.М.* Проблеми ідентифікації та маркування екологічно чистої продукції в агропродовольчому секторі // Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір: колективна

монографія // За ред. Павлова О.І. Одеса: Астропринт, 2019. С. 241 – 261.

Конспекти лекцій підготовлені такими викладачами:

- 1) *Губанова О.Р.* Види і тенденції розвитку туризму: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2019. 126 с.
- 2) *Попова М.О.* Економіка зеленого бізнесу: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2019. 81 с.
- 3) *Дем'яненко С.Г., Поліщук Т.М.* Історія туризму: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2019. 122 с.
- 4) *Плетос С.В.* Економічна теорія: конспект лекцій (для студентів 2-го курсу денної та заочної форми навчання за напрямком підготовки «Менеджмент та публічне адміністрування»). Одеса: ОДЕКУ, 2019. 189 с.

Викладачами **кафедри водних біоресурсів та аквакультури** підготовлено розділи до колективної монографії і 1 підручник:

- 1) *Шекк П.В., Бургаз М.І., Соборова О.М.* Нові етапи розвитку сучасної науки в Україні та країнах ЄС. Рига: Publishing House "Baltija Publishing", 2019. (у друку).
- 2) *Шекк П.В., Бургаз М.І., Сербов М.Г.* Світове рибне господарство. Підручник. Одеса: ОДЕКУ, 2019. 300 с.

На **кафедрі хімії навколишнього середовища** підготовлено конспект лекцій і навчальний посібник:

- 1) Костік В.В. Екологічна хімія. Конспект лекцій для студентів спеціальності 101 «Екологія». Одеса: ОДЕКУ, 2019.
- 2) Шевченко В.Ф., Шепеліна С.І. Окремі розділи загальної хімії. Навчальний посібник (у друку).

II. Подовжується робота по підготовці висококваліфікованих кадрів з числа штатних викладачів кафедр.

У 2019 р. на **кафедрі екології та охорони довкілля** навчалось 3 аспіранти *очної форми* навчання: *Михайленко В.І.* – наукові керівники доц. Шаніна Т.П., проф. Сафранов Т.А.; *Львіна А.О.* – науковий керівник проф. Польовий А.М.; *Деревенська О.В.* (в декретній відпустці) – науковий керівник доц. Чугай А.В.; також 3 аспіранти *заочної форми* навчання: *Сидоренко О.* – науковий керівник проф. Нікіпелова О.М.; *Ткаченко Н.А.* – науковий керівник доц. Сербов М.Г., *Алексєєва К.В.* – науковий керівник доц. Сербов М.Г., *Захарченко Є.* – наукові керівники проф. Нікіпелова О.М., проф. Світличний О.О. Крім того, на кафедрі є пошукувач Алексеєнко О.А. (науковий керівник доц. Юрасов С.М.), яка знаходиться в декретній відпустці. Індивідуальні навчальні плани аспірантами виконуються. Результати дисертаційних досліджень обговорюються двічі на рік на засіданнях кафедри.

У вересні 2019 р. на спеціалізованій вченій раді КНУ ім. Тараса Шевченка захистив докторську дисертацію колишній докторант кафедри А.І. Волков на тему «Геоінформаційні моделі і системи підтримки прийняття рішень оцінки та контролю рівня техногенного навантаження на довкілля» (науковий консультант проф. Сафранов Т.А.). У лютому 2019 р. отримала наукову ступень кандидата географічних наук колишня аспірантка кафедри Гусєва К.Д. (науковий керівник проф. Сафранов Т.А.).

На **кафедрі гідроекології та водних досліджень** проходять підготовку 1 аспірант заочної форми навчання Смалій О.В. (спеціальність 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів). Козлов М.А. є аспірантом III року навчання денної аспірантури.

На **кафедрі економіки природокористування** в аспірантурі проходила навчання за спеціальністю 051 «Економіка» (ОНП «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища») Сулейманова В.В. (денна форма навчання, 1 рік). У листопаді 2019 р. Шуптар-Пориваєва Н.Й. у спецраді ППРЕЕД НАН України захистила дисертацію на здобуття наукового ступеню к.е.н. (науковий керівник проф. Губанова О.Р.).

На **кафедрі водних біоресурсів та аквакультури** проходить підготовку аспірант денної форми навчання Астафуров Ю.О. (науковий керівник проф. Шекк П.В., а також здобувач Матвієнко Т.І. (науковий керівник проф. Шекк П.В.).

III. Більшість викладачів кафедр факультету приймають участь у формуванні програм курсів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів та проводять заняття на цих курсах. Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу проводиться згідно затвердженого графіку. Всі викладачі проходять підвищення кваліфікації у встановлені строки та надають відповідну звітну документацію до навчально-методичного відділу ОДЕКУ. Результати стажування викладачів обговорюються на засіданнях відповідних кафедр.

Протягом 2019 р. завідувачі кафедр та провідні викладачі відвідували заняття інших викладачів згідно відповідного графіку; результати взаємного відвідування відображені в спеціальному журналі і контролюються завідувачами кафедр. Особливу увагу приділяється дисциплінам, які вперше читаються викладачем. На відвідування навчальних занять, які проводяться викладачами із великим стажем роботи, запрошуються молоді фахівці кафедр з метою підвищення свого наукового рівня. Всі викладачі кафедр, які проходили процедуру обрання за конкурсом у 2019 р., проводили відкрите заняття із запрошенням співробітників кафедр і провідних фахівців університету.

Два викладачі **кафедри екології та охорони довкілля** (доц. Ільїна В.Г. і доц. Чугай А.В.) прийняли участь у програмі підвищення кваліфікації «Innovative methods and technologies of higher education in the context of globalization of world» на базі Варненського університету менеджменту (Республіка Болгарія) у травні 2019 р., а також приймали участь в семінарі-презентації програми підвищення кваліфікації педагогічних та викладацьких кадрів в вищих навчальних закладах (10.05.2019, м. Варна, Болгарія).

На **кафедрі економіки природокористування** доц. Попова М.О. пройшла стажування за програмою «Keep Solid Summer Internship 2019» в міжнародній ІТ-компанії Keep Solid по курсу «Sale» (липень - серпень 2019 р.). Доц. Дем'яненко С.Г. та старший викладач Полянничко О.В. пройшли тренінг-курс «Innovative methods and technologies of higher education in the context of globalization of the world» на базі Варненського університету менеджменту (Республіка Болгарія) у травні 2019 р., а також приймали участь в семінарі-презентації програми підвищення кваліфікації педагогічних та викладацьких кадрів в вищих навчальних закладах (10.05.2019, м. Варна, Болгарія).

Також стажування за кордоном пройшли викладачі **кафедри водних біоресурсів та аквакультури**. Ас. Безик К.І. і ас. Соборова О.М. пройшли науково-педагогічне стажування «Проблеми та процес реформування освіти в галузі природничих наук в Україні та країнах ЄС» (м. Влоцлавек, Республіка Польща, грудень 2019 р.).

Протягом звітнього року також продовжили функціонування науково-методичні семінари, де обговорювалися питання навчально-методичної і науково-методичної роботи, співпраці із іншими навчальними та науковими закладами, питання реалізації у навчальному процесі постанов та рекомендацій Вченої Ради, ректорату, методичних комісій, що відображено у відповідних протоколах. Всіма випусковими кафедрами були розроблені комплекси навчально-методичного забезпечення електронних навчальних курсів для студентів РВО «магістр» I і II років навчання а також подовжується робота по підготовці навчально-методичного забезпечення електронних навчальних курсів для студентів РВО «бакалавр» I – V років навчання.

IV. На факультеті активно ведеться науково-дослідна робота студентів. Студенти і магістранти кафедр факультету приймали участь в університетських, всеукраїнських і міжнародних конференціях та олімпіадах. Надруковано значну кількість наукових праць за результатами досліджень, що проводяться.

На **кафедрі екології та охорони довкілля** функціонує студентський науковий семінар «Проблеми сучасної екології». Деякі студенти залучались до виконання окремих розділів НДР кафедральної теми, а також до підготовки статей і тез доповідей. Під

керівництвом зав. каф. проф. Сафранова Т.А., який є головою журі, проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Екологія» та з дисциплін «Загальна екологія», «Екологічна безпека» і I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Екологія».

Інформація про учасників та переможців Всеукраїнських (2-й етап) студентських олімпіад та Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт (2-й етап) наведена нижче:

- II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологічна безпека» (Кременчук, КНУ ім. М. Остроградського, квітень 2019 р.) – **Шангіна С.В.** – I місце;
- II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Екологія» (Одеса, ОДЕКУ, квітень 2019 р.) – **Вербова А.С.** – I місце;
- II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологія» (Київ, НУБіП, квітень 2019 р.) – **Глод А.В.** – II місце;
- II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук за галуззю знань «Екологія» (Полтава, ПНТУ ім. Ю. Кондратюка, березень 2019 р.) – **Комаренко А.Д.** – II місце;
- II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Екологічна безпека комплексу «автомобіль – навколишнє середовище» (Харків, ХНАДУ, квітень 2019 р.) – **Шинкаренко М.К.** – I місце;
- Міжнародний конкурс студентських наукових робіт за спеціальністю «Екологія» (Кременчук, КНУ ім. М. Остроградського, квітень 2019 р.) – **Шинкаренко М.К.** – II місце.

Крім того, студенти та магістранти кафедри приймали участь у конференціях в ОДЕКУ (щорічні наукові конференції студентів та молодих вчених), а також конференціях різного рівня в університеті і поза межами ОДЕКУ, в. т.ч.:

- 1) XV Всеукраїнська наукова on-line конференція студентів, магістрів та аспірантів з міжнародною участю «Сучасні проблеми екології» (Житомир, ЖДТУ, березень 2019 р.);
- 2) науково-практична конференція II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Екологія» (Полтава, ПНТУ ім. Ю. Кондратюка, березень 2019 р.);
- 3) V Всеукраїнська науково-технічна конференція «Актуальні проблеми науково-промислового комплексу регіонів» (Рубіжне, ІХТ СНУ ім. В. Даля, квітень 2019 р.);
- 4) I Міжнародна науково-практична конференція «VIN SMART ECO» (Вінниця, ВАНО, травень 2019 р.);
- 5) VII Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю (Вінниця, ВНТУ, вересень 2019 р.);
- 6) XIII Міжнародна науково-технічна конференція «Проблеми екології та енергозбереження» (Миколаїв, НУК ім. адм. Макарова, вересень 2019 р.);
- 7) V Міжнародна науково-практична конференція студентів, магістрантів та аспірантів «Галузеві проблеми екологічної безпеки» (Харків, ХНАДУ, жовтень 2019 р.);
- 8) Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції» (Житомир, ДУ «Житомирська політехніка», листопад 2019 р.);
- 9) VII Міжнародна наукова конференція молодих вчених «Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, листопад 2019 р.).

У 2019 р. на **кафедрі гідроекології та водних досліджень** працювали:

- студентський науковий семінар, що засідав за темами: «Гідроекологічні проблеми Дністра», «Гідроекологічні проблеми річок України», «Електронні тематичні карти в системі ГІС», «Типи математичних моделей в гідроекології»;
- студентський науковий гурток, що засідав за темами: «Геодезичні прилади», «Військова геодезія», «Статистичні методи у дослідженнях якості води», «Гідрометрія як наука»,

«Гідравліка у нашому житті», «Геологічні процеси», «Історія розвитку гідравліки», «Природні явища», «Гідравлічний тиск на різні поверхні», «Тиск рідини на плоскі стінки».

Також студенти і магістранти кафедри крім щорічних наукових конференцій студентів та молодих вчених ОДЕКУ приймали участь у таких конференціях:

- 1) науково-практична конференція II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Екологія» (Полтава, ПНТУ ім. Ю. Кондратюка, березень 2019 р.);
- 2) VII Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю (Вінниця, ВНТУ, вересень 2019 р.);
- 3) Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації» (Переяслав-Хмельницький, 2019 р.).

Під керівництвом викладачів *кафедри екологічного права і контролю* студенти приймали участь у щорічній міжнародній науково-технічній конференції «Екологічна і техногенна безпека. Охорона водного і повітряного басейнів. Утилізація відходів» (м. Харків). Студенти кафедри також приймали участь у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Загальна екологія», II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямком «Економіка природокористування і охорони навколишнього середовища». На кафедрі під головуванням проф. Лоевої І.Д. діє науковий студентський гурток «Світові екологічні проблеми, аварії та катастрофи», до роботи якого систематично залучаються студенти кафедри.

На кафедрі *економіки природокористування* працює студентський науковий гурток, на засіданнях якого обговорюються актуальні проблеми сталого туризму та раціонального використання природних ресурсів на глобальному, національному та регіональному рівнях. В 2019 р. в роботі наукового гуртка приймали участь 22 студенти. На кафедрі діє студентський науковий семінар, тематика якого пов'язана з дослідженнями в сфері економіки довкілля та природних ресурсів, питаннями ресурсозбереження. В 2019 р. в роботі студентського наукового семінару приймали участь 10 студентів.

З метою відбору талановитої студентської молоді на кафедрі поширена практика підготовки студентів до участі в різних наукових заходах. У звітному році результати студентських досліджень доповідались на 7-х наукових конференціях різного рівня, в т.ч.:

- 1) Міжнародна наукова конференція «Економіко-екологічні проблеми сучасності у дослідженнях науковців» (Одеса, ОДЕКУ, червень 2019 р.);
- 2) Міжнародна науково-практична конференція «Глобалізація сучасного світового господарства: стан, проблеми, ефективність» (Київ, Аналітичний центр «Нова економіка», 2019 р.);
- 3) Міжнародна науково-практична конференція «Фінанси, аудит та соціальна економіка: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку» (Львів, ЛЕФ, лютий 2019 р.);
- 4) Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи» (м. Переяслав-Хмельницький, лютий 2019 р.);
- 5) Всеукраїнська науково-практична конференція «Вітчизняна наука на зломі епох: проблеми та перспективи розвитку» (Переяслав-Хмельницький, лютий 2019 р.);
- 6) VIII Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Проблеми і перспективи розвитку транспорту» (Одеса, ОНМУ, квітень 2019 р.).

На кафедрі *водних біоресурсів та аквакультури* працює студентський науковий гурток «Водні біоресурси» для студентів 1-4 курсів і студентський науковий семінар «Водні біоресурси». Проведений I етап Всеукраїнської студентської олімпіади та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Студенти кафедри також прийняли участь у щорічних студентській конференції і конференції молодих вчених ОДЕКУ.

На кафедрі *хімії навколишнього середовища* продовжував функціонувати студентський науковий семінар «Хімія навколишнього середовища» (наук. кер. – доц. Федорова Г.В.) та студентський науковий гурток «Хімічний аналіз води» (наук. кер. – ас.

Шепеліна С.І.). В роботі цього семінару та гуртка прийняло участь значна кількість студентів. Також викладачами кафедр був проведений I етап Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Хімія», в якій прийняло участь 17 студентів.

V. Фахівці кафедр факультету беруть активну участь у виконанні НДР різного рівня.

На **кафедрі екології та охорони довкілля** наукові дослідження проводились за кафедральною НДР «Стан водних об'єктів Одеської області в умовах антропогенного навантаження», № ДР 0118U001223 (кер. доц. Юрасов С.М.).

В цілому протягом 2019 р. викладачами і аспірантами кафедри опубліковано 69 статей, у т.ч. 24 – у фахових виданнях України, 4 видані за кордоном, 40 – в інших виданнях) та 151 теза доповідей. Крім того, 5 статей підготовлені до друку у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus.

Кафедра екології та охорони довкілля має наукові зв'язки з Інститутом Фореля Женевського університету, університетами Румунії (Бухарест, Клуш), Пряшівським університетом (Словаччина), університетами Росії (МДУ ім. М.В. Ломоносова, Брянським державним університетом ім. І.Г. Петровського, Північно-Осетинським університетом ім. К.Л. Хетагурова, Білгородським державним технологічним університетом ім. В.Г. Шухова.

На **кафедрі гідроекології та водних досліджень** виконувались такі НДР:

1) НДР № 180 «Оцінка впливу змін клімату на поновлювані та невичерпні природні ресурси України» (№ ДР 0117U002423, термін виконання 2017 – 2019 рр., Степаненко С.М., Польовий А.М. (науковий керівник), учасники зі складу кафедри – *Лобода Н.С., Козлов М.О.*).

2) НДР «Зміни клімату та їх вплив на гідрологічний та гідроекологічний режими лиманів північно-західного Причорномор'я» (№ ДР 0119U002260, термін виконання 2019 – 2021 рр., Хохлов В.М. (науковий керівник), учасники зі складу кафедри – *Лобода Н.С., Козлов М.О., Куза А.М.*).

3) НДР «Антропогенний вплив на водні об'єкти та шляхи інтегрованого управління ними» (№ ДР 0118U001220, термін виконання 2018 – 2020 рр.).

Протягом року викладачі та аспіранти кафедри приймали участь у багатьох конференціях Всеукраїнського та міжнародного рівнів. Опубліковано 52 статті, з них у фахових виданнях – 9, у зарубіжних виданнях – 1. Кількість опублікованих тез доповідей – 12.

Також викладачі кафедри (*Лобода Н.С., Яров Я.С., Пилип'юк В.В.*) були співorganizаторами проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Річки та лимани Причорномор'я на початку XXI сторіччя» (жовтень 2019 р., ОДЕКУ).

На кафедрі **екологічного права і контролю** викладачі приймали участь у виконанні НДР «Просторово-часова оцінка і діагноз стану забруднення атмосферного повітря м. Одеса» (№ ДР 0117U002426, термін виконання – 1.02.2017 р. – 31.12.2019 р.).

У звітному періоді співробітники кафедри спільно з Українським науковим центром екології моря Міністерства енергетики та захисту довкілля України приймали участь у міжнародному науковому співробітництві, зокрема, в рамках проекту «Оцінка вразливості морської екосистеми Чорного моря до антропогенного впливу» (ANEMONE BSB319). Так, викладачі приймали участь у таких заходах:

- тренінг «Залучення громадськості до проблем щодо пляжного сміття в басейні Чорного моря» (квітень 2019 р., УкрНЦЕМ, Одеса);
- тренінг щодо ознайомлення та апробації міжнародних методик моніторингу пляжного сміття в басейні Чорного моря (липень 2019 р., с. Затока);
- семінар місцевих стейкхолдерів «Залучення громадськості до проблем збереження чорноморських китоподібних» (листопад 2019 р., УкрНЦЕМ, Одеса).

У 2019 р. співробітниками кафедри було опубліковано 35 наукових праць. З них у фахових виданнях України – 1 стаття, у нефахових журналах – 14, тези доповідей на конференціях, семінарах, симпозиумах – 20.

У червні 2019 р. кафедра спільно з Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною екологічною інспекцією України, ДУ «Інститут морської біології НАН України», Українським науковим центром екології моря Мінприроди України, Нижньодністровським Національним природним парком організувала та провела Всеукраїнську наукову конференцію «Євроінтеграція екологічної політики України».

Викладачі **кафедри економіки природокористування** приймали участь у виконанні таких НДР:

1) НДР № 182 «Комплекс нових стохастично-гідродинамічних та атомно-діагностичних моделей моніторингу антропогенного забруднення атмосфери промислових міст та "Green City" технологія» (№ ДР 0117U000622, термін виконання – 1.01.2017 р. – 31.12.2019 р., учасники зі складу кафедри – *Бунякова Ю.Я.*);

2) НДР «Теоретико-методологічні засади розвитку екологічно безпечного туризму в Одеській області» (№ ДР 0117U000854, термін виконання 02.2017 р. – 12.2019 р.).

Опубліковано 12 наукових статей (у виданнях, що входять до наукометричних баз даних – 5, у зарубіжних наукових виданнях – 5, у фахових виданнях – 2), отримано 5 охоронних документів на результати НДР, опубліковано 22 тези доповідей.

Викладачі **кафедри водних біоресурсів та аквакультури** виконували дослідження з:

1) НДР № 179 «Комплексне управління водними ресурсами басейну Куяльницького лиману та його гідроекологічним станом в умовах господарської діяльності і кліматичних змін» (учасники зі складу кафедри – *Тучковенко О.А.*);

2) НДР «Моніторинг та оцінка стану водних біоресурсів малих водойм різного походження і цільового призначення Одеської області» (термін виконання – 2018 – 2022 рр.).

У 2019 р. продовжувалась НДР **кафедри хімії навколишнього середовища** «Утилізація промислових викидів в електрохімічній установці на біокатализаторах, а також на оксидах та сплавах металів, які не містять благородних металів» (науковий керівник – проф. Софронков О.Н.).

Співробітниками кафедри отримано 4 патенти, 4 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір. Надруковано 24 наукових праць, з них 2 статті (у фахових виданнях) та 22 тези доповідей та матеріалів конференцій. Викладачі кафедри приймали участь у 18-х наукових конференціях різного рівня.

VI. На факультеті продовжується постійна профорієнтаційна робота. Викладачами всіх випускових кафедр сумісно з сектором профорієнтаційної роботи проводяться зустрічі з учнями шкіл як м. Одеса, так і області. З окремими школами підписано договори про сумісну роботу. До профорієнтаційної роботи були залучені магістранти всіх випускових кафедр, які проводили відповідні заходи у школах за місцем постійного проживання. В рамках цих договорів крім бесід щодо можливостей та перспектив вступу і навчання в ОДЕКУ проводяться заходи з екологічної тематики. У квітні 2019 р. під керівництвом сектора з профорієнтаційної роботи був проведений конкурс «Юний еколог», які оцінювали провідні фахівці кафедр екології та охорони довкілля і кафедри гідроекології та водних досліджень. Також активну участь всі кафедри факультету приймали екологічних ярмарках у травні та жовтні 2019 р. Заступник декана факультету з виховної роботи Кузьміна В.А. приймала участь у оцінюванні виступів екологічних агітбригад, який проводився на міському рівні Одеським обласним гуманітарним центром позашкільної освіти і виховання. Також викладачі кафедр факультету разом зі студентами відвідали декілька шкіл м. Одеса з тематичними вікторинами екологічного спрямування. В цих вікторинах приймали участь в різних школах учні 7 – 11 класів.

Деканатом і випусковими кафедрами факультету проводиться оцінка потреб ринку випускників різних напрямів підготовки і спеціальностей. Кафедри подовжують співпрацювати з відділом працевлаштування ОДЕКУ і проводять роботу щодо можливостей працевлаштування випускників. Складено та розміщено на офіційному сайті ОДЕКУ перелік організацій та підприємств, які є потенційними роботодавцями для випускників. В якості роботодавців нерідко виступають колишні випускники. Окремі студенти *кафедри екології та охорони довкілля* РВО «бакалавр» і «магістр» проходили в I семестрі 2019 – 2020 н.р. навчання з елементами дуальної освіти.

Виховна робота викладачів та кураторів усіх кафедр факультету планується на початку навчального року, що відображається у відповідних планах. Основна мета виховної роботи – забезпечення всебічного розвитку особистості, розумових і фізичних здібностей, широкого культурного кругозору студентської молоді. Розглядаються результати поточного контролю за окремими дисциплінами. Також виховна робота проводиться під час навчальних практик, де студенти, працюючи в умовах, близьких до виробничих, отримують практичні навички щодо організації та виконання виробничих задач, дотримання правил техніки безпеки й інше. Результати виховної роботи та звіти кураторів розглядаються на засіданнях кафедр наприкінці кожного семестру. Щороку на початку другого семестру, на *кафедрах екології та охорони довкілля, гідроекології та водних досліджень* організуються зустрічі зі студентами. Як правило, запрошуються студенти другого курсу, а також всі бажаючі.

Студенти кафедр факультету приймають активну участь в усіх заходах, пов'язаних з громадським життям університету, в роботі органів самоврядування, в роботі Вченої ради факультету і університету, в організації і проведенні культурно-масових заходів, присвячених Дню студента, Дню довкілля та ін. Студенти також приймають активну участь у спортивному житті університету.

2. У 2019 р. на факультеті подовжувалась підготовка фахівців зі спеціальностей 101 «Екологія», 207 «Водні біоресурси та аквакультура» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища». Також у зв'язку з реорганізацією окремих структурних підрозділів ОДЕКУ з лютого 2019 р. почалась підготовка фахівців зі спеціальності 242 «Туризм». Динаміка чисельності студентів, що навчаються на факультеті, представлена в табл. 1.

Таблиця 1 – Розподіл студентів природоохоронного факультету за період з 2015 по 2019 рр.

2015 – 2016		2016 – 2017		2017 – 2018		2018 – 2019		2019 – 2020	
Кількість студентів (всього)		Кількість студентів (всього)		Кількість студентів (всього)		Кількість студентів (всього)		Кількість студентів (всього)	
481		383		235		191		189	
за держ-бюджетом	за кон-трактом	за держ-бюджетом	за кон-трактом	за держ-бюджетом	за кон-трактом	за держ-бюджетом	за кон-трактом	за держ-бюджетом	за кон-трактом
434	47	343	40	191	44	139	52	94	95

Останні два роки контингент студентів за загальною кількістю майже не змінився. Хоча суттєво змінився контингент студентів бюджетної форми навчання. Нажаль залишається обмеженою кількістю місць державного замовлення. З цієї причини подовжують знижуватися показники прийому на РВО «бакалавр» майже за всіма спеціальностями при достатній кількості поданих заяв. В останні роки дещо покращилась ситуація щодо набору студентів на навчання за інтегрованими планами за спеціальністю «технології захисту навколишнього середовища». Залишаються низькими показники

набору студентів на навчання за інтегрованими планами за спеціальністю «Водні біоресурси та аквакультура», зменшився набір за спеціальністю «Екологія».

Для залучення студентів проводяться профорієнтаційні заходи, які відбуваються як на рівні університету в цілому, так і на рівні кафедр. Особлива увага приділяється агітаційній роботі в школах. Ця робота здійснюється викладачами кафедр як протягом навчального року, так і в період проведення щорічних олімпіад серед школярів, проведення Днів відкритих дверей тощо. Підсумки результатів прийому щорічно розглядаються на засіданні Вченої ради факультету та на засіданнях випускових кафедр.

Аналіз навчальної і методичної роботи. Основними аспектами навчальної і методичної роботи декана є контроль за виконанням навчальних планів, успішністю навчання студентів, призначення стипендії, переведення студентів з курсу на курс, розподіл за РПД та ін.

Навчальні плани з усіх спеціальностей відповідають діючим нормативним документам в ОДЕКУ.

Підготовлено Ліцензійну справу щодо ліцензування підготовки молодших бакалаврів зі спеціальності 101 «Екологія».

Подовжується активна робота щодо забезпечення відповідності викладачів Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Всі НПП факультету, які проходили процедуру обрання на посади в цьому році, відповідають діючим Ліцензійним вимогам.

На кафедрах факультету велика увага приділяється удосконаленню робочих програм з урахуванням недоліків, що виявлені в ході поточного і підсумкового контролю знань студентів.

Велика увага на факультеті приділяється методичному забезпеченню навчального процесу. Наявність методичного забезпечення дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів і магістрів на факультеті складає 100 % і повністю відповідає змісту підготовки.

Аналіз успішності та якості навчання проводиться за результатами екзаменаційних сесій, вхідного контролю на 1 і 3 курсах, ректорського контролю.

Успішність студентів факультету щороку знижується. Причиною недостатньо високої в окремих випадках успішності і якості навчання, в першу чергу, є погана підготовка студентів з базових дисциплін (про що свідчать низькі результати вхідного контролю). Більшість з них недостатньо працюють самостійно. Деякий відсоток студентів, отримавши позитивну оцінку за результатами модульного контролю на останній день семестру, погіршують її на екзамені. Також суттєво на результати навчання впливає досить погане відвідування занять на протязі семестру, а також невиконання практичних і лабораторних робіт, контрольних завдань тощо.

За ініціативою деканату та кафедр питання покращення навчальної дисципліни студентів обговорюються на кураторських годинах, раді факультету, засіданнях виховної комісії, при співбесідах із завідувачами випускаючих кафедр. Проте найбільш ефективним залишається безпосереднє спілкування з батьками у телефонному режимі декана, заступника декана з виховної роботи та кураторів груп.

В поточному році проводився вхідний контроль з дисципліни «Хімія» для студентів спеціальностей «Екологія» і «Водні біоресурси та аквакультура», а також з дисципліни «Вища математика» для студентів всіх спеціальностей факультету. Показники успішності і якості наведені в табл. 2.

Видно, що підготовка студентів всіх спеціальностей з обох дисциплін є вкрай незадовільною. Результати вхідного контролю з дисципліни «Хімія» порівняно з минулим роком залишились на тому ж рівні. Після проведення «0»-го модулю показники суттєво підвищились.

В поточному році проводився вхідний контроль з комплексного тестування у студентів III курсу спеціальностей «Екологія» і «Водні біоресурси та аквакультура» на

Таблиця 2 – Результати вхідного контролю студентів I курсу ПОФ

Дисципліна	Вища математика				Хімія	
	Екологія	Туризм	Технології захисту НС	Водні біоресурси	Екологія	Водні біоресурси
Успішність, %	65			33	53	5
Якість, %	27			0	0	0

факультеті. В цілому результати вхідного контролю задовільні. Найгірші результати для спеціальності «Екологія» відзначені з дисципліни «Хімія з основами біогеохімії» (57 %).

Щороку на факультеті проводиться ректорський контроль залишкових базових знань студентів. Результати порівняльного аналізу ректорського контролю і підсумкового семестрового контролю представлені в табл. 3. Кількість студентів, які виконували завдання ректорського контролю, складала 63 – 100 % для спеціальності «Екологія», 60 – 86 % для спеціальності «Водні біоресурси та аквакультура», 100 % для спеціальності «Технології захисту навколишнього середовища» і 75 – 100 % для спеціальності «Туризм». Слід відзначити низькі результати якості знань з окремих дисциплін для всіх спеціальностей.

Таблиця 3 – Порівняльний аналіз результатів сесії та ректорського контролю

№	Дисципліна	Група	Результати сесії		Результати ректорського контролю	
			Успішність	Якість	Успішність	Якість
Водні біоресурси та аквакультура						
1	Хімія	ВБ-18	100	67	100	67
2	Зоологія (безхребетних та хордових)	ВБ-18	100	100	100	100
3	Гідробиологія	ВБ-31	100	67	100	0
4	Розведення і селекція риб	ВБ-31	100	67	100	67
5	Психологія	ВБ-41	100	100	100	100
6	Годівля риб	ВБ-41	100	100	100	100
Технології захисту навколишнього середовища						
7	Бази даних у захисті НС	ТЗ-31	100	100	100	0
8	Бази даних у захисті НС	ТЗ-32i	70	20	100	100
9	Основи радіаційної безпеки	ТЗ-41	100	50	100	100
10	Фізичне моделювання систем довкілля	ТЗ-41	100	50	100	0
Екологія						
11	Хімія з основами біогеохімії	Еп-18	70	20	90	0
12	Вища математика	Еп-18	55	15	100	55
13	Ґрунтознавство	Е-31	75	65	100	22
14	Ґрунтознавство	ЕК-35	69	15	63	25
15	Загальна екологія та	Е-31	89	50	100	78

	неоекологія					
16	Загальна екологія та неоекологія	ЕК-35	38	8	100	100
17	Нормування антропогенного навантаження на ПС	Е-41	73	40	100	45
18	Нормування антропогенного навантаження на ПС	Е-41і	55	19	100	22
19	Нормування антропогенного навантаження на ПС	ЕГ-43	71	14	100	100
20	Нормування антропогенного навантаження на ПС	ЕК-45	75	75	100	17
21	Моделювання та прогнозування стану довкілля	Е-41і	55	9	100	44
22	Ландшафтна екологія	Е-41	80	73	100	55
23	Ландшафтна екологія	ЕК-45	88	75	100	100
24	Ландшафтна екологія	ЕГ-43	86	43	100	75
Туризм						
25	Історія туризму	СТ-18	62	46	100	33
26	Основи раціонального природокористування	СТ-18	54	38	100	0
27	Види та тенденції розвитку туризму	СТ-33	78	67	100	100
28	Інформаційні системи і технології в туристичній галузі	СТ-33	78	44	100	33
29	Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі	СТ-43	100	88	100	63
30	Стандартизація, сертифікація та ліцензування в тур. сфері	СТ-43	100	100	100	88

Порівняльний аналіз свідчить, що за деякими дисциплінами відзначається різниця між результатами сесії та ректорського контролю (в деяких випадках суттєве зниження якості знань). Також, якщо успішність навчання студентів є високою, то якість їх знань знаходиться на незадовільному рівні.

Аналіз стану виконання завдань з виховної роботи. За виховну роботу в академічних групах на факультеті відповідають куратори – викладачі кафедр факультету. На кожній кафедрі призначено відповідального за виховну роботу, який планує і контролює роботу кураторів. Також призначений відповідальний за виховну роботу на факультеті. Звіти кураторів і відповідального за виховну роботу заслуховуються на

відповідних кафедрах. Основна увага в роботі кураторів приділяється навчальній дисципліні студентів, успішності і якості навчання, побутовим питанням.

Роботу кураторів і відповідальних за виховну роботу на кафедрах факультету контролює і направляє заступник декана з виховної роботи. На факультеті створена виховна комісія, головною метою якої є робота зі студентами, які мають заборгованості по окремих дисциплінах, а також порушують правила внутрішнього розпорядку університету, гуртожитків тощо.

Кафедри факультету безпосередньо беруть участь в організації і проведенні факультетських і загальноуніверситетських культурних і суспільних заходів.

На факультеті активно працює асоціація студентів, яка оказує допомогу у виховній роботі і приймає активну участь в усіх суспільних факультетських і університетських заходах.

У виховній роботі декану факультету допомагають заступник декана з виховної роботи на факультеті.

Аналіз трудової та навчальної дисципліни викладачів факультету. В цілому за звітний період на природоохоронному факультеті не спостерігалось випадків грубого порушення трудової та навчальної дисципліни. Будь-яких скарг на адресу деканату не надходило. В цілому робота кафедр здійснюється за графіком виходу та розкладом занять.

Стислий звіт про особисті досягнення декана як викладача та науковця. Протягом 2019 р. опубліковано і підготовлено до друку 5 статей, в т.ч. 5 у фахових наукових виданнях (2 – у виданні «Environmental Problems», 1 – у журналі «Екологічна безпека», 1 – у Збірнику наукових праць НУК ім. адм. Макарова, 1 у закордонному виданні «Znanstvena misel» (Словенія)).

Приймала участь у декількох конференціях різного рівня, в т.ч. зі студентами, за результатами опубліковано 20 матеріалів і тез доповідей:

- 1) Всеукраїнська науково-методична конференція «Управління якістю підготовки фахівців» (Одеса, ОДЕКУ, березень 2019 р.);
- 2) XV Всеукраїнська наукова on-line конференція здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Сучасні проблеми екології» (Житомир, ЖДТУ, березень 2019 р.);
- 3) V Всеукраїнська науково-технічна конференція «Актуальні проблеми науково-промислового комплексу регіонів» (Рубіжне, ІХТ СХУ ім. В. Даля, квітень 2019 р.);
- 4) I Міжнародна науково-практична конференція «VIN SMART ECO» (Вінниця, ВАНО, травень 2019 р.);
- 5) XIII Міжнародна науково-технічна конференція «Проблеми екології та енергозбереження» (Миколаїв, НУК ім. адм. Макарова, вересень 2019 р.);
- 6) VII-й Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю (Вінниця, ВНТУ, вересень 2019 р.);
- 7) Міжнародний науковий симпозіум «Тиждень еколога – 2019» (Кам'янське, ДДТУ, жовтень 2019 р.);
- 8) IV Всеукраїнська науково-методична конференція «Сучасні аспекти організаційно-методичного забезпечення екологічної складової підготовки фахівців» (Харків, ХНАДУ, жовтень 2019 р.);
- 9) V Міжнародна науково-практична конференція студентів, магістрантів та аспірантів «Галузеві проблеми екологічної безпеки» (Харків, ХНАДУ, жовтень 2019 р.);
- 10) Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції» (Житомир, ДУ «Житомирська політехніка», листопад 2019 р.);
- 11) VII Міжнародна наукова конференція молодих вчених «Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, листопад 2019 р.).

Являюсь учасником проекту «Комплексна докторська програма з екологічної політики, менеджменту природокористування та техноекнології – INTENSE», 586471-EPP-1-2017-1-EE-EPPKA2-SVHE-JP, Erasmus+ Programme.

У 2019 р. працювала у складі декількох журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт і Всеукраїнської студентської олімпіади:

- 1) член конкурсної комісії II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за галузю знань «Екологія» (Полтава, ПНТУ ім. Ю. Кондратюка);
- 2) заступник голови журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологічна безпека» (Кременчук, КНУ ім. М. Остроградського);
- 3) заступник голови журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Екологія» (Одеса, ОДЕКУ);
- 4) член оргкомітету Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції» (Житомир, ДУ «Житомирська політехніка»).

Підготувала переможця II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Екологічна безпека» (**Шангіна С.В.**, диплом I ступеня).

Прийняла участь у програмі підвищення кваліфікації «Innovative methods and technologies of higher education in the context of globalization of world» на базі Варненського університету менеджменту (Республіка Болгарія) у травні 2019 р., а також участь в семінарі-презентації програми підвищення кваліфікації педагогічних та викладацьких кадрів в вищих навчальних закладах (10.05.2019, м. Варна, Болгарія).

Показники **Google Scholar** (станом на 20.12.2019 р.): i10-індекс 2; h-index – 5; Citations –80.

Декан природоохоронного факультету

20.12.2019 р.

А.В. Чугай